

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

כב' השופטת רותם קודלר עיאש

בפני

המתנגד:

י.מ.

ע"י ב"כ עו"ד ישראל דולינגר

המשיבה:

ס.ע.

ע"י ב"כ עו"ד בנימין הנר

פסק דין

1. פסק הדין עוסק בעיזבון המנוח פלוני שהלך לעולמו ביום 31/12/15, במערכת היחסים שלו עם הגבי עי' ובמאבק על זכות הירושה בין הגבי עי' לילדי המנוח ובראשם בנו של המנוח, המתנגד, אשר שאר אחיו הסתלקו מחלקם בירושת אביהם, לטובתו.
2. א. בתאריך 17/3/16 הוגשה ע"י הגבי עי' בקשה לצו ירושה בעניין עזבון המנוח, על פיו ביקשה להירשם כבת זוג היורשת את המנוח יחד עם יתר יורשיו על פי דין של המנוח, ששת ילדיו. בנו של המנוח, מר מ', הגיש התנגדות במתייחס לבקשה זו.
- ב. ביום 3/4/16 הוגשה ע"י מר מ', בנו של המנוח, בקשה לצו ירושה בעניין עזבון המנוח, במסגרתה ביקש כי הוא ואחיו, ששת ילדיו של המנוח יהיו יורשיו על פי דין של המנוח. לבקשה זו צורפו תצהירי הסתלקותם של חמישה אחים מחלקם בעיזבון לטובת המבקש.
- ג. על פי החלטת כב' הרשם לענייני ירושה מיום 2/5/16 הועברו הבקשות וההתנגדות להתברר בבימ"ש זה.

תמצית טענות ההתנגדות:

3. א. המתנגד טוען כי הגבי עי' לא היתה ידועה בציבור של המנוח, מעולם לא נישאה למנוח, וממילא אינה יורשת שלו על פי דין.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

כמו כן טוען כי מערכת היחסים בין הגב' ע' למנוח היתה מושתתת על הסכם משנת 1997 שהעתקו צורף להתנגדות והמתנגד טוען כי במסגרתו המבקשת התחייבה לחיות עם המנוח בביתו ולהיות לו לידידה ולחיות עימו בטוב וברע, בהיותו בריא ובהיותו שלא בקו הבריאות.

ב. המתנגד טוען כי הגב' ע' נטשה את בית המנוח 5 שנים לפני פטירתו ומאז עזיבתה לא חיה עימו והם לא ניהלו משק בית משותף ומשכך, אינה זכאית לרשת אותו.

תמצית התשובה להתנגדות:

4. א. הגב' ע' טוענת כי המנוח והיא החליטו למסד את היחסים ביניהם וחתמו על הסכם ביום 1/8/97.
- ב. הגב' ע' מציינת כי היא והמנוח החליטו שיתגוררו בבית המנוח ואכן חיו שם חיים משותפים מתוך אהבה וכבוד הדדי לאורך שנים רבות.
- ג. הגב' ע' מציינת כי במהלך שנת 2013 כשנתיים טרם פטירתו של המנוח, חלתה במחלת הסרטן, נאלצה לעבור טפולים קשים ונוכח גילה וגילו של המנוח הוחלט כי היא תישן אצל בנה והמנוח יגיע אליה לשם במשך היום.
- ד. הגב' ע' טוענת כי המנוח ביקר אותה מידי יום, הסיע אותה על פי צרכיה ולעיתים קרובות אף נסעו יחד במשך היום לדירה בה התגוררו קודם לכן, דירתו של המנוח.
- ה. הגב' ע' טוענת כי עד חצי שנה לפני פטירת המנוח המשיכה לחיות יחד עם המנוח ואף בגדיה נשארו בביתו.
- ו. הגב' ע' טוענת כי מערכת היחסים ששררה בינה לבין המנוח מקימה לה זכות לרשת את המנוח כבת זוג, כאילו היתה נשואה לו כדת וכדין בעת פטירתו.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

- ז. הגב' ע' טוענת כי היא והמנוח קיימו חיי משפחה ומשק בית משותף, בסמוך לפטירתו, בשתי דירות מגורים והקשר ביניהם היה קשר של חיבה, אהבה, מסירות ונאמנות המראים כי קשרו גורלם זה בזה.
- ח. הגב' ע' מפנה לפסיקה לפיה מגורים תחת אותה קורת גג אינם כלל יחיד ובל יעבור בפסיקה וטוענת כי אופי מערכת היחסים מקנה לה את זכות הירושה כלפי המנוח מכח סעיף 55 לחוק הירושה.

דיון והכרעה

5. ידועים בציבור, ניהול חיי משפחה ומשק בית משותף

א. המושג ידועים בציבור" הוגדר לאורך השנים, בפסיקה, בשורה ארוכה של פסקי דין והוא כולל בעיקרו שני יסודות שיש לבררם הנוגעים לבני הזוג לגביהם מתברר ההליך, חיי משפחה וניהול משק בית משותף, כאשר לענין זה יש לברר את תפישתם הסובייקטיבית של בני הזוג עצמם ולא את האופן שבו "הציבור" תופס את מערכת היחסים ביניהם.

לענין זה ראו רע"א 9755/04 סיגל ביטון נ' קצין תגמולים משרד הביטחון (פורסם במאגרים האלקטרוניים:

"יש כאן שני יסודות : חיי אישות כבעל ואישה וניהול משק בית משותף. היסוד הראשון מורכב מחיים אינטימיים כמו בין בעל ואשתו המושתתים על אותו יחס של חיבה ואהבה, מסירות ונאמנות, המראה שהם קשרו את גורלם זה בזו... היסוד השני הוא ניהול משק בית משותף. לא סתם משק בית משותף מתוך צורך אישי, נוחות, כדאיות כספית או סידור ענייני, אלא כפועל יוצא טבעי מחיי המשפחה המשותפים, כנהוג וכמקובל בין בעל ואישה הדבקים אחד בשני בקשר של גורל חיים..." (ע"א 621/69 נסיס נ. יוסטר, פ"ד כד (1) 619, 617 (1970)) (להלן: עניין נסיס)). לאופן שבו תופס הציבור את מערכת היחסים שבין בני הזוג אין נפקות לעניין קביעת מעמדם כ"ידועים בציבור" (ראו 481/73 רוזנברג נ' שטסל, פ"ד כט (1) 505 (1974); אמנון בן דרור זוגיות ללא נישואין – הידועה בציבור ספר שני (2003); מנחם שאוה הדין האישי בישראל 683 (מהדורה רביעית, התשס"א – 2001); דניאל

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 55395-05-16 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 55271-05-16

ת"ע 55353-05-16

פרידמן "הידועה בציבור בדין הישראלי, עיוני משפט ג' 459, 462 (1973). הדגש הוא על תפישתם הסובייקטיבית של בני הזוג את מערכת היחסים ביניהם: "אמור אפוא, שבבואנו לבחון את מערכת היחסים שבין אותם בני זוג לא נשואים, על המשתמע מהם, ראוי שבחינה זו תיעשה על-פי קריטריונים סובייקטיביים, דהיינו, כיצד ראו בני הזוג, האיש והאישה, את מערכת היחסים שביניהם" (ע"א 79/83 היועץ המשפטי לממשלה נ' שוקרון, פ"ד לט(2) 690,694 (1985); ראו גם ע"א 4305/91 שדה נ' קרבוס (לא פורסם, [פורסם בנבו] 22.2.1994). "

ב. במקרה שלפני, אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי בנה"ז עצמם, הגב' ע' והמנוח ז"ל, ראו עצמם כבני זוג לכל דבר וענין.

יש להדגיש כי לענין זה, ונוכח נטל הראייה המוטל עליה, לא זו בלבד שהמשיבה עמדה בנטל הראייה המוטל עליה להוכיח את אופי הקשר שלה ושל בן זוגה המנוח, אלא עולה מחומר הראיות שאף צורך ע"י המתנגד, כי זה היה טיב הקשר בין המנוח והמשיבה.

ג. יובהר כבר עתה כי לאחר שבחנתי את מכלול הראיות, שמעתי העדים ועיינתי במסמכים שצורפו, מצאתי להעדיף גירסת המשיבה, אשר הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה להכרתה כידועה בציבור של המנוח, לצורך יישום הוראות חוק הירושה וזאת כפי שיפורט להלן.

ד. המשיבה הציגה ולא נסתר כי כבר בשנת 1997, כ - 17 שנים לפני פטירתו של המנוח, חתמו היא והמנוח על הסכם המסדיר ומגדיר את יחסיהם ובהסכם זה מצאו לקבוע כך:

ה ו א י ל :

ושני הצדדים מצהירים בזה כי עד להיכרות שנעשתה ביניהם אין לאיש מהם חובות והתחייבות לא האחד כלפי רעהו ולא כל אחד מהם לאחרים:

ו ה ו א י ל :

ושני הצדדים הכירו זה את זה והם מביעים בזה תפצם לקשור ביניהם יחסי ידידות רעות ואהבה ולגור תחת קורת גג אחד, הכל כפוף לתנאים כדלקמן:

ה. בנה"ז, אף קבעו בהסכם שנחתם על ידם כי אם צד א' (המנוח ז"ל) יבקש להתיר את הקשר בין הצדדים אזי ישלם לבת הזוג פיצוי בגובה 25% מערך דירת מגוריו ברחובוכן מצאו לציין כי אם תהא זו הגב' ע' שתיזום את ניתוק הקשר אז בן הזוג יהיה פטור מחובות הפיצוי כלפיה.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

ו. בנה"ז מצאו לציין את ההתחייבות ההדדית זה כלפי האחר במקרה של פרידה, וכך כתבו בהסכם:

מחויבות המנוח כלפי הגב' ע':

צד א' מתחייב אף הוא לקיים את הקשר שנוצר בין הצדדים לטפחו, לעודדו ולחזקו והוא מתחייב לכבד את צד ב' ולנהוג בצד א' בכבוד ובאהבה כפי שמתחייב מקשרי אהבה ורעות ששני הצדדים שואפים להם.

מחויבות הגב' ע' כלפי המנוח:

צד ב' מתחייבת לחיות עם צד א' בביתו של צד א' ולהיות לו לידידה ורעיה נאמנה ולחיות עמו בטוב וברע בהיותו בריא ובהיותו שלא בקו הבריאות ולהיות לו לעזר בכל צרכיו במשך כל ימי חייהם של הצדדים.

ז. עולה מחומר הראיות כי אין מחלוקת שלכל הפחות עד שנת 2009, במשך 12 שנים חיו בני הזוג יחד בדירת המגורים של המנוח ***** , כאשר המחלוקת לגבי לוחות הזמנים מתחילה להתעורר סביב שנת 2009, כאשר ילדי המנוח טוענים כי בשלב זה עזבה הגב' ע' את דירת המגורים המשותפת ובני הזוג חדלו לקיים קשר זוגי והגב' ע' טוענת כי רק בסביבות שנת 2013 עזבה את דירת המגורים בשל מחלת הסרטן בה חלתה ולצורך טיפול בה ע"י בנותיה, אך הקשר הזוגי נמשך באופן רצוף.

יש להבהיר כי טענה זו של ילדי המנוח, בעניין לוחות הזמנים, נסתרה לא רק ע"י גרסת המשיבה, אלא גם בעדויות שהובאו ע"י המתנגד בעצמו, כפי שיפורט בהמשך.

ח. הובאו לפני ראיות התומכות בכך שלכל הפחות עד שנת 2014 ראה המנוח בעצמו את הגב' ע' כבת זוגו, הגם שאין מחלוקת כי בשנה זו (גם עפ"י גרסת הגב' ע') כבר לא התגוררו תחת אותה קורת גג אך קיימו קשר זוגי וערבות הדדית ומסירות בדיוק כפי שהתחייבו זה כלפי האחר בהסכם ביניהם ובברית הזוגית החזקה שהתקיימה ביניהם עד פטירת המנוח.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

ט. כך למשל הובאה בפני ראייה, לפיה בעת שהמנוח הסיע את הגבי' ע' לטיפול בקופ"ח, בסוף שנת 2014, קיבל דו"ח חנייה ובבקשה לביטול הדו"ח כתב כך:

"היום בבוקר לקחתי את זוגתי למרפאה במתחם האקדמיה לבדיקות וקבלת טיפול. זוגתי היא חולת אונקולוגיה.....החנייה במתחם זה תמיד מלאה (הסטודנטים תופסים את כל החניות) ולא הייתה לי ברירה אחרת אלא לעצור למספר דקות כדי להעלות את זוגתי למרפאה בכוונה לרדת מיד ולהזיז את הרכב...."

מהאמור בבקשת המנוח, שנערכה על ידו ביום 10.11.2014 ניתן ללמוד מספר דברים:

1. במסמך שנערך על ידו, המנוח קרא לגבי' ע' "זוגתי".
2. המנוח אכן הסיע את הגבי' ע' לטיפולים ובדיקות כפי שטענה הגבי' ע'.
3. המנוח, כך עולה מהאמור במסמך, עשה זאת לא אחת שכן בעצמו מציין כי "החנייה תמיד מלאה", כלומר הוא מכיר את החנייה ומגיע לשם לעיתים תכופות.
4. המנוח לא רק הסיע את זוגתו, אלא ליווה אותה לטיפול ולביקור הרפואי עצמו וכמובן היה בקיא במצבה הרפואי כפי העולה מדברים שכתב.

י. עוד באותו ענין – מתמלול שיחה בין המנוח לילדיו, שיחה שהוקלטה ע"י הילדים בשנת 2008 ותומללה והוגשה על ידם עולה כי **המנוח היה מוטרד מאד מהאפשרות שהגבי' ע' תרצה "לעזוב אותו"**.

במסגרת שיחה במהלכה ילדי המנוח, בכל מיני וריאציות ובמידה רבה של לחץ, מנסים לשכנע אותו להודיע לגבי' ע' כי לא תקבל 25% מדירת המנוח במקרה של פרידה, המנוח מבהיר להם לפחות 4 פעמים בשיחה, כי הדבר שמטריד אותו יותר מכל הוא כי אם יודיע לה על ביטול הסכם החיים המשותפים היא "תעזוב אותו והוא יישאר לבד כמו כלב".

יא. מעיון בתמלול ניתן להבין בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים – **עבור המנוח ז"ל הגבי' ע' היתה "האישה שאיתו", בת זוג, שותפה לחיים ויותר ממה שפחד מילדיו שיכעסו עליו בהקשרים כלכליים, היה חרד ומבועת מהאפשרות שהגבי' ע' תחליט לעזוב אותו.**

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

יב. המנוח ראה בגב' ע' בת זוג ופחד לבטל את ההסכם, או לשנות את הוראותיו, מכאן אנו למדים כי ראה בהוראות ההסכם הוראות תקפות ומחייבות עבורו, כאשר יודגש כי שיחה זו בוצעה כין המנוח לילדיו בשנת 2008, כאשר לגירסת חלק מילדי המנוח כבר בשנה זו, לכאורה כבר עזבה הגב' ע' את דירת המגורים המשותפת (גירסה שלא הוכחה ממילא).

למען הסר ספק לתניות ההסכם במקרה של פרידה אין רלוונטיות בענין התביעה שבכותרת, שכן תניות אלו התייחסו להסדר כלכלי במקרה של פרידה, אך בנה"ז לא נפרדו ועל כן תניות אלה לא רלוונטיות, אך **ההסכם מלמד אותנו על אופי יחסי בנה"ז, כפי שהם עצמם בחרו להגדיר אותם.**

יג. עולה מהאופן בו המנוח התנהל, גם לאחר שהגב' ע' חדלה להתגורר עימו באופן קבוע, כי ראה עצמו מחוייב לחלוטין לחלקו בהסכם לפיו התחייב "לקיים את הקשר שנוצר, לטפחו, לעודדו ולחזקו" ולראיה שהקפיד להיפגש עם הגב' ע' על בסיס יומי, להסיע אותה ללוות אותה לבדיקות רפואיות ולקיים את חובותיו כבן זוג.

יד. יש רק להניח ואכן לא נסתר, כי גם הגב' ע' המשיכה וקיימה את חלקה בהתחייבות **"להיות לו לידידה ורעה נאמנה ולחיות עימו בטוב וברע בהיותו בריא ובהיותו שלא בקו הבריאות"** (כך בהסכם), שכן עצם הבחירה של המנוח להמשיך לקיים את הקשר עם הגב' ע' למרות מחלתה הקשה, מבהירה כי חפץ בקשר זה בכל מאודו והקפיד לקיימו כפי שהתחייב וכפי שהעידה הן הגב' ע' והן המטפלת שלה שפגשה במנוח על בסיס כמעט יומיומי בביקוריו אצל הגב' ע' בשנים האחרונות לחייו.

טו. עוד יש להביא לתוך פסק דין זה את החלטתם המשותפת של בנה"ז לקבוע בהסכם שנחתם על ידם כך:

"א. 5.ג. אם הקשר שבין הצדדים ינותק על ידי צד ב' וביזמתו, צד א' יהיה

פטור כלפי צד ב' מכל חובותיו ומכל אחריות שהיא כלפי צד ב'

וצד ב' יצא מדירתו של צד א' ומחייבו בכלל ללא כל פיצוי שהוא

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 55395-05-16 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 55271-05-16

ת"ע 55353-05-16

וצד ב' יהיה מנוע מלטעון כל טענה שהיא לפיצוי כלשהוא בגין התקופה שבה חיו שני הצדדים יחדיו. "

בנה"ז עצמם בחרו בלשון "נתק" כתנאי לביטול הסכם החיים המשותפים ולא דיברו על המשך חיים משותפים תחת אותה קורת גג כהגדרת המשך הקשר ביניהם.

משעה שאין מחלוקת, גם על פי גירסת ילדי המנוח כי קשר המשיך והתקיים בין המנוח ובין הגב' ע', הרי שאין מחלוקת כי לדידם של בנה"ז עצמם הקשר התקיים והתממש כל עוד היו בקשר, בין אם חיו באופן רציף באותה דירה ובין אם לאו.

6. סעיף 55 לחוק הירושה, אשר אימץ לנושא זה את המוסד של ה"ידועים בציבור", קובע:

1. "איש ואישה החיים חיי משפחה במשק בית משותף אך אינם נשואים זה לזה, ומת אחד מהם ובשעת מותו אף אחד מהם לא היה נשוי לאדם אחר, רואים את הנשאר בחיים כאילו המוריש ציווה לו מה שהנשאר בחיים היה מקבל בירושה על-פי דין אילו היו נשואים זה לזה, והוא כשאין הוראה אחרת, מפורשת או משתמעת, בצוואה שהשאיר המוריש".
2. על-מנת שזוג יוכל להיחשב לצורך חוק הירושה כ"ידועים בציבור", צריכים אפוא להתקיים לגביהם ארבעה תנאים:
- 3.
4. א. חיי משפחה;
- 5.
6. ב. משק בית משותף;
- 7.
8. ג. אינם נשואים זה לזה;
9. ד. בשעת מות אחד מהם לא היה בן-זוגו נשוי לאדם אחר.

7. נראה כי גישתם של בנה"ז לגביהם אני נדרשת להכריע בפסק דין זה, היתה כי הם מקיימים קשר חיי משפחה על פי רצונם וצרכיהם.

כאשר יכלו, בחרו לקיים במשך 12-14 שנים מגורים משותפים תחת אותה קורת גג, כאשר היו צריכים נוכח אילוצים רפואיים, קיימו קשר בשתי דירות, כאשר במהלך השבוע קיימו את הקשר מרבית הזמן בדירת האישה ובסופי שבוע בדירת האיש.

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

8. לא ניתן ולא צריך, לקרוא לכלל בני הזוג ביקום, להתכנס לאותן הגדרות של זוגיות ותנאים לקשר.

חיי משפחה, בכל עת אך בוודאי בעולמנו ובזמננו אנו, מתקיימים על פי הגדרות אישיות ולא ניתן להגדיר חיי משפחה רק בצורה אחת או בהתקיים תנאים מסויימים.

9. אין מתכונת אחת של 'חיי משפחה' ב'משק בית משותף' והדברים שונים מזוג לזוג בהתאם לגילם, השכלתם, השקפת עולמם, הרגלי חייהם, מקצועם, מצבם הכספי, מצב בריאותם וכיוצא באלה.

על בית המשפט לבחון את מרכיב המגורים במקרה הקונקרטי המובא להכרעתו, תוך שהוא בוחן את נסיבות הענין מנקודת מבטם הסובייקטיבית של בני הזוג. היינו, יש להתחקות אחר אומד דעתם של בני הזוג לעניין קביעות הקשר ומיסודו. (ראה לענין זה דברי כב' הש' ארבל בבע"מ 3497/09 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים האלקטרוניים).

10. מבחינת עדויות הצדדים עולה כי המנוח ובת זוגו ראו עצמם כבני זוג לכל דבר וענין. מטבע הדברים היו להם טענות האחד כלפי האחר, כך למשל למדנו כי המשיבה התמודדה עם תחושה שהמנוח קמצן ואולם הדבר היה חלק מצביון חייהם המשותפים ולא גרם לה להפרד ממנו, חלק מאפיוני אישיותו עימם בחרה לחיות. וודאי שלא יכולה הגב' עי' להתייחס לתכונה זו בצורה חיובית ועצם העובדה שדיברה על "קמצנות" המנוח בצורה אותנטית, אינו מעלה ואינו מוריד מתקפות יחסיהם הזוגיים.

11. עדויות ילדי המנוח:

א. הגב' ג':

הגב' ג' מסרה עדות שברובה לא היתה רלוונטית לשאלות שבמחלוקת, ועדותה היתה נרגשת ולחוצה, היא היתה נחושה מאוד לתמוך בגרסת אחיה המתנגד המנהל את ההליך, בעדותה עמדה על כך שפרידת המנוח והגב' עי' התרחשה כבר בשנת 2009.

בנושא מועד הפסקת המגורים המשותפים, תחילה מאשרת הגב' ג' בעדותה כי הפסקת המגורים המשותפים היתה כאשר הגב' עי' חלתה (עמ' 7 לפרוטוקול מיום 23/1/18 שורות 25-26), בהמשך עדותה משנה גרסה וטוענת כי הגב' עי' חלתה רק

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 55395-05-16 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 55271-05-16

ת"ע 55353-05-16

לאחר שעזבה את דירת מגורי המנוח (עמ' 8 לפרוטוקול מיום 23/1/18 שורות 1-4).

כמו כן בעדותה מאשרת הגב' ג' כי המנוח היה עצמאי לחלוטין, טענה כי כל ילדיו עובדים היו מגיעים "שעה פה שעה שם לעזרה" וגם לטענתה חלה בצורה ממשית רק חצי שנה לפני פטירתו.

הגב' ג' מאשרת כי המנוח היה עצמאי גם בשנת 2014 ובליחות ישן לבדו (עמ' 9 לפרוטוקול מיום 23/1/18 שורות 10-13).

ב. הגב' ח':

הגב' ח', בת נוספת של המנוח, נתנה גרסה מבולבלת מעט, מחד טענה כי ילדי המנוח סעדו את אביהם יום יום, בהמשך טענה כי הגיעו אליו "כל ערב" ומהר מאוד בעדותה מתקנת ומציינת כי למעשה הילדים היו מגיעים לאביהם "פעמיים בשבוע" (עמ' 9 לפרוטוקול שורות 28-31).

מעדותה של בת זו עולה כי אכן באופן כללי היו ילדי המנוח בקשר עם אביהם, אך לא באופן יום יומי כפי שנטען, כאשר בהמשך העדות התברר כי לעיתים אותם מפגשים "פעם פעמיים בשבוע" היו מתרחשים במדרחוב, במפגשים אקראיים עם האב המנוח (עמ' 10 לפרוטוקול שורות 10-12).

מעדותה של הגב' ח' עולה כי האב סירב שהבנות יבשלו לו, דבר המתיישב עם אורח החיים הנטען ע"י הגב' ע' לפיו רצה המנוח כי הגב' ע' תבשל לו (עמ' 10 לפרוטוקול שורות 21-24) ובהמשך אפילו העדיף שהאוכל יובא ע"י חברה חיצונית.

ג. עדות המתנגד, מר מ':

המתנגד – בנו של המנוח, העיד עדות מהימנה בסה"כ, אישר בעצמו כי הקשר עם אביו התנהל כך שהאב היה מגיע אליו לבקר אותו במקום עבודתו במוסך, שלוש ארבע פעמים בשבוע ובנוסף, הוא עצמו היה מגיע לבקר אצל אביו שלוש פעמים בשבוע (עמ' 13 לפרוטוקול שורות 3-9).

המתנגד אינו מכחיש כי היו תקופות שאביו חפץ ביחסים האישיים עם גב' ע' ואף מדגיש בעדותו כי היו חלקים של סיפוק צרכים שברור שהילדים אינם יכולים למלא והם "חלק של האשה", כאשר ניכר בעדותו ולא נסתר, כי האשה, הכוונה לגב' ע' (עמ' 13 לפרוטוקול שורות 23-31).

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

כמו כן, לא הכחיש בצורה מפורשת כי ייתכן והאב המנוח אכן ביקר אצל הגב' עי' כל יום וטען כי בעניין זה כלל לא שאל את האב והדבר לא ידוע לו לשלילה או לחיוב (עמ' 15 לפרוטוקול מיום 23/1/18 שורות 9-6).

בכל הנוגע לקשר של הגב' עי' והמנוח בסופי שבוע, נתן המתנגד תשובות מיתממות כאשר טען כי בשל כך שאינו נוסע בשבת אינו יודע להתייחס לאמור בתמלילים שצורפו על ידו לתיק ובמסגרתם צוטט אביו כאומר "אני לא רוצה שהיא תעזוב אותי, שבת שבת, אני חי בזכותה..". (עמ' 14 לפרוטוקול מיום 23/1/18 שורות 1-13).

חלק נוסף של עדותו נגע לטענות של המתנגד לפיהן הנכס שבמחלוקת כלל אינו שייך לאב המנוח אלא לו עצמו.

מעדותו ניכר כי הלכה למעשה עיקר טענותיו נוגעות לעצם הבעלות בנכס, שכן, בעניין הבעלות בנכס נראה כי המתנגד חש ומאמין שמדובר בנכס שלו ואף ניהל הליך נגד האחים שלו בעניין זה ואולם כזכור לא זו השאלה לגביה ביהמ"ש צריך להכריע.

ד. עדות הגב' ב':

ניכר כי הגב' ב' בקיאה היטב בענייני הכספים של אביה המנוח, עדותה היתה כנה, התרשמתי כי היא דוברת אמת, יחד עם זאת, מרבית עדותה לא היתה רלוונטית לשאלה שבמחלוקת, היתה התייחסות לסכסוך שבין ילדי המנוח דווקא בעניין ניהול החשבון של האב, חסכוניותו וההסדר הכספי שבין האחים, כאשר תחילה הגב' ב' לא הסכימה להסתלק מחלקה בעזבונו ולאחר מכן הסכימה.

בעדותה מתייחסת הגב' ב' לכך שאביה פחד שהגב' עי' תעזוב אותו והוא יישאר לבד (עמ' 29 לפרוטוקול מיום 1/2/18 שורות 22-24).

הגב' ב' מאשרת את גרסתה של הגב' עי' לפיה גם שנה לאחר שנפסקו המגורים המשותפים של הגב' עי' והמנוח, היתה הגב' עי' מגיעה בשבתות (עמ' 29 לפרוטוקול מיום 1/2/18 שורות 25-29).

יתר על כן, הגב' ב' מציינת בעדותה כי המנוח היה נחוש בעניין מערכת היחסים שלו עם הגב' עי' ואף ציינה כי אביה "רצה אותה בכל מחיר" (עמ' 30 לפרוטוקול מיום 1/2/18 שורות 7-12).

גם הגב' ב' מאשרת כמו יתר אחיה שהעידו כי המנוח היה עצמאי עד בסמוך לפטירתו, עדות המאשרת את גרסת הגב' עי' כי היה פעיל ועצמאי ואף מציינת

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 55395-05-16 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 55271-05-16

ת"ע 55353-05-16

בעדותה כי היה עורך עבור עצמו רכישות אוכל, מצרכים (עמ' 31 לפרוטוקול מיום 1/2/18 שורות 5-6).

12. עדות המשיבה והעדה מטעמה

א. עדות הגב' ע'

הגב' ע', על אף גילה, אישה מאוד צלולה, מבינה באופן ברור ומדויק את מהות ההליך, מעודכנת בכל הפרטים, הן הנוגעים לסכסוך המשפטי והן פרטים הנוגעים לבני משפחתה ואורח חייה.

עולה מעדותה כי אכן המנוח והיא, חיו יחד 18 שנים, כאשר בנקודה מסוימת נוכח אילוצים גופניים ומצב רפואי הפרידו את המגורים למגורים בשתי דירות נפרדות, אך עדיין ראו זה את זה כבני זוג (עמ' 17 לפרוטוקול מיום 23/1/18 שורות 21-23).

על פי עדותה של הגב' ע' הפסיקה להתגורר תחת אותה קורת גג עם המנוח, כאשר חלתה במחלת הסרטן, אך על פי גרסתה, שניתנה בצורה מהימנה ועובדתית לא נסתרה ע"י עדי המתנגד, לא נפרדה ממנו. הגב' ע' הבהירה כי לאחר הניתוח הראשון שעברה הייתה במצב שאיפשר לה להגיע אליו בכל סוף שבוע והייתה מביאה עמה את האוכל הנדרש לה ולמנוח והוא היה מגיע בימים ראשון עד שישי לדירה בה היא התגוררה (עמ' 17-18 לפרוטוקול מיום 23/1/18).

על פי גרסתה, לאחר שעברה את הניתוח השני, אף חזרה לביתו של המנוח, שם הייתה במהלך חודש שעברה הקרנות ומציינת כי כאשר הוא חלה הייתה מבקרת אותו בבית ברזילי, כאשר ילדיה היו מסיעים אותה לשם.

אני מאמינה לגב' ע' כי נוכח מצבה הרפואי הייתה זקוקה לכך שאשה, אחת מבנותיה, תסייע לה באופן יום יומי בטיפול ובחיי היום יום לא יכול היה המנוח לטפל בה בעצמו (עמ' 21 לפרוטוקול מיום 23/1/18).

השתכנעתי מעדותה ואני מאמינה לה כי באמצע השבוע היה המנוח מבקר אותה באופן יום יומי בבית מגוריה ובסוף השבוע בחלק מהתקופה הייתה היא מגיעה לדירת המגורים בה חיו יחד קודם למועד בו חלתה בסרטן.

כמו כן ומשעה שאף אחד מילדיו של המנוח לא ידע למסור פרטים בעניין אורח חייו היום יומי ו/או בסופי שבוע, אני מקבלת את גרסתה ולפיה הוא עצמו היה מגיע אליה יום יום (טענה שאף קיבלה אישור ע"י העדה הגב' דלל) ואף היה

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 16-05-55395 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 16-05-55271

ת"ע 16-05-55353

במשך שנה וחצי ראשונות לאחר הפסקת המגורים המשותפים מגיע לאסוף אותה אליו ביום שישי ומחזיר אותה ביום ראשון בבוקר.
התרשמתי מהאותנטיות של עדותה של הגב' ע', כאשר יכולה הייתה מצד אחד להתייחס למסירות של המנוח כלפיה ומצד שני פרצה בבכי כאשר התייחסה לקמצנות שלו כבן זוג ולאופן שבו התמודדה עם זה במהלך החיים המשותפים.
התרשמתי ממהימנות עדותה כי שירתה את המנוח הן מכוח התחייבותה והן מכוח אופי היחסים ביניהם, בצורה נאמנה.

**** אני מוצאת לציין כי חקירתה ע"י עו"ד דולינגר היתה תוקפנית ובקצב מהיר ואינו תואם את הכבוד הראוי לבעל דין שנחקר בכלל ולאשה בגילה של הגב' ע' בפרט.**

ב. עדות הגב' ד'

הגב' ד' שימשה כמטפלת סיעודית לגב' ע' בשנים האחרונות, בעדותה התרשמתי כי לא ניסתה לנקוט עמדה כנגד או בעד מי מהצדדים, אך מסרה עדות עובדתית מהימנה לפיה המנוח היה מגיע כמעט כל יום לבקר את הגב' ע' כאשר הגב' ד' עבדה שם ועד אשר חלה (חצי שנה לפני פטירתו), ואני מאמינה לה כי התקיימה ביניהם שיחה, כאשר שאלה אותו מדוע הוא מגיע כ"כ הרבה אמר לה המנוח כי הוא לא יכול בלעדיה של הגב' ע'.
הגב' ד' העידה ולא נסתר כי כפי שטענה הגב' ע', המנוח היה מלווה אותה לקופה"ח (עמ' 23 לפרוטוקול מיום 23/1/18 שורות 27-28)..
כן אני מוצאת לציין כי אני מתרשמת שלגב' ד' היה בסיס להתרשם כפי שתיארה כי היחסים בין הגב' ע' למנוח היו מצוינים.

סיכום

13. המשיבה והמנוח חיו יחד כבני זוג, תחת אותה קורת גג, ביחסים שהוסדרו ללא נישואין והוגדרו אף במסגרת הסכם שנערך ונחתם על ידם כבר בשנת 1997.
לאורך כמעט 18 שנים, עד לפטירתו של המנוח, התקיימה ביניהם מערכת זוגית רציפה, שידעה עליות ומורדות כמו כל מערכת זוגית, במסגרתה הוכח כי **לא זו בלבד שהמשיכו לקיים קשר, אלא שהקשר הזה היה חשוב מאין כמוהו למנוח דווקא**, אשר העלה בצורה ברורה בפני ילדיו את פחדיו כי אם יפגע במצבה הכלכלי של בת זוגו ואם יקפח את תנאי ההסכם ביניהם הוא חושש כי היא תעזוב אותו ומתמלול שיחה עמו עולה וניכר כי

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 55395-05-16 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 55271-05-16

ת"ע 55353-05-16

האפשרות כי המשיבה תעזוב אותו היתה הפחד הגדול ביותר של המנוח, אשר חפץ לשמר את יחסיו עם הגב' ע'.

אינך יכול לחשוש לאבד אלא את מה שיש לך (או לכל הפחות את מה שיש לך מנקודת המבט שלך) ומכאן אני למדה שאם המנוח חשש לאבד את הגב' ע', סימן שהתקיימה ביניהם מערכת יחסים, אותה חשש לאבד.

בכל הכבוד לנקודת המבט של ילדי המנוח, אשר קיימו עמו קשר על פי לוחות הזמנים והאילוץ שלהם, עולה כי המנוח עצמו סבר כי "אם היא עוזבת אותי אני נשאר לבד כמו כלב בבית" (ראה בתמלול), המנוח זכה לבת זוג שגרמה לו להרגיש שהוא חלק מזוגיות, שיש מי שדואג לו ועל אף לחצים כלכליים מסיביים מצד ילדיו התעקש להחזיק במערכת היחסים עם הגב' ע' ולא נעתר לבקשתם להודיע לה כי ההסכם שנחתם בשנת 1997 מבוטל.

14. מצאתי כי המנוח והמשיבה קיימו מערכת יחסים זוגית הכוללת מגורים משותפים מרבית שנות הזוגיות וזאת עד להתקיימן של נסיבות רפואיות שהצדיקו מגורים בנפרד, המשך תמיכה הדדית כאשר המנוח מבקר במהלך כל ימות אמצע השבוע בדירת הגב' ע' והיא מבקרת אצלו בסופי שבוע (כאשר הוא מגיע לאסוף אותה מדירתה ומשיב אותה לשם ביום ראשון), השתתפות באירועים משפחתיים, ארוחות חג וגם בסיוע ובסיעוד בעיתות חולי, כאשר השתכנעתי כי בני הזוג החליטו לקשור גורלם זה בזו, קיימו זוגיות הרמונית תוך התחשבות מירבית של כל אחד מהם במצב הרפואי והפיזי של האחר.

למען הסר ספק יש להבהיר כי בנה"ז במועד הרלוונטי לא היו נשואים זה לזה, אך גם לא לאף אדם אחר.

15. לא בלתי סביר בעיני כי בני זוג יבחרו מטעמי נוחות לקיים קשר זוגי בשני בתי מגורים נפרדים ואין כל הבטחה לכך שקיומו של קשר תחת אותה קורת גג היה עדיף עבור מי מהם.

יתר על כן אין חובה כי לאותם בני זוג תהא זוגיות בעלת רצף אחיד, נעדרת גוונים ושינויים, זוגיות מטבעה מאופיינת בשינויים המתרחשים בחיי כל אחד מבני הזוג וכך

בדלתיים סגורות

בבית המשפט לענייני משפחה באשדוד

ת"ע 55395-05-16 מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ת"ע 55271-05-16

ת"ע 55353-05-16

גם הזוגיות של המנוח ז"ל והגב' ע', לאורך כמעט 20 שנה עברה שינויים בהתאם לגילם, מצבם ורצונם, אך הוכח כי נמשכה בדרכם ומתוך מחוייבותם ההדדית זה כלפי האחר.

16. כל עוד המשיכו לקיים את הבטחתם ההדדית כמפורט בהסכם, המשיכו הם עצמם לקיים את הזוגיות שלהם, כפי שהם עצמם הגדירו אותה וכשהם גורמים נחת זה לזה, בדרכם והזוגיות הסתיימה הלכה למעשה רק עם פטירתו של המנוח ולא קודם לכן.

17. כאמור ולאחר שהובאו כלל הנימוקים, אני מוצאת כי התמלאו התנאים לכך שאקבע כי הגב' ע' היתה הידועה בציבור של המנוח לצורך יישום הוראות חוק הירושה ומתן צו לפיו תמנה כבת זוג, בין יורשיו על פי דין של המנוח.

משכך ההתנגדות בת"ע 55395-05-16 נדחית.

הבקשה לצו ירושה שהגיש המתנגד בת"ע 55271-05-16 נדחית.

הבקשה לצו ירושה שהוגשה ע"י הגב' ע' בת"ע 55353-05-16 מתקבלת.

ב"כ המבקשת את צו הירושה יגיש פסיקתא מתאימה לחתימתי וזאת בתוך 7 ימים.

18. המתנגד ישלם למשיבה הוצאות ההליך בסך 25,000 ₪ וזאת בתוך 30 ימים כשהסכום נושא הפרשי הצמדה וריבית עד מועד התשלום בפועל.

19. המזכירות תשלח לב"כ הצדדים את פסה"ד ותסגור את שלושת התיקים שבכותרת.

ניתן ביום, כ"ד תשרי תשע"ט, 03 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.

רותם קודלר עיאש, שופטת